

Inleiding

Het Corderius College is een school met ongeveer 1700 leerlingen. De leerlingen zijn verspreid over de mavo, de havo, het vwo en het gymnasium.

Ouders of verzorgers kiezen in overleg met hun kind een passende school. Een belangrijke factor bij het bepalen van de schoolkeuze is de combinatie van pedagogische en didactische kenmerken van het Corderius College en het extra ondersteuningsaanbod. Informatie daarover is in dit schoolondersteuningsprofiel opgenomen.

Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) is een document waarin het Corderius College vastlegt op welke wijze het onderwijs is vormgegeven, welke mogelijkheden er zijn om leerlingen onderwijs te bieden met specifieke onderwijsbehoeften en welke visie de school daarbij heeft.

Het schoolondersteuningsprofiel kan gelezen worden als een groeidocument. Het SOP wordt elk jaar geëvalueerd en zal waar nodig worden bijgesteld.

Visie

De visie van het Corderius College luidt:

- Wij geloven dat elke leerling uniek en waardevol is en een opdracht heeft te vervullen in de wereld.
- Wij geloven dat elk mens talenten heeft, die kan ontwikkelen en die kan laten bloeien en groeien.

De missie van het ondersteuningsteam sluit aan bij deze visie:

Wanneer de ontwikkeling van de leerling dreigt te stagneren of stagneert, denkt het ondersteuningsteam mee over en geeft mede vorm aan een passend ondersteuningstraject.

De ondersteuning is erop gericht dat de leerling zich zo optimaal mogelijk ontwikkelt. Zowel in kwalificerende zin, als in socialiserende zin en in zijn of haar persoonlijkheidsontwikkeling.

Het geven van onderwijs is uitgangspunt en de kern van alle activiteiten binnen het Corderius College. Ondersteuning is gericht op het faciliteren van deze activiteiten en is remediërend of dispenserend van aard.

De aanname is dat het welbevinden van leerlingen toeneemt als er aandacht is voor het onderwijsproces, met als gevolg dat de ondersteuningsvragen hanteerbaar worden voor alle medewerkers.

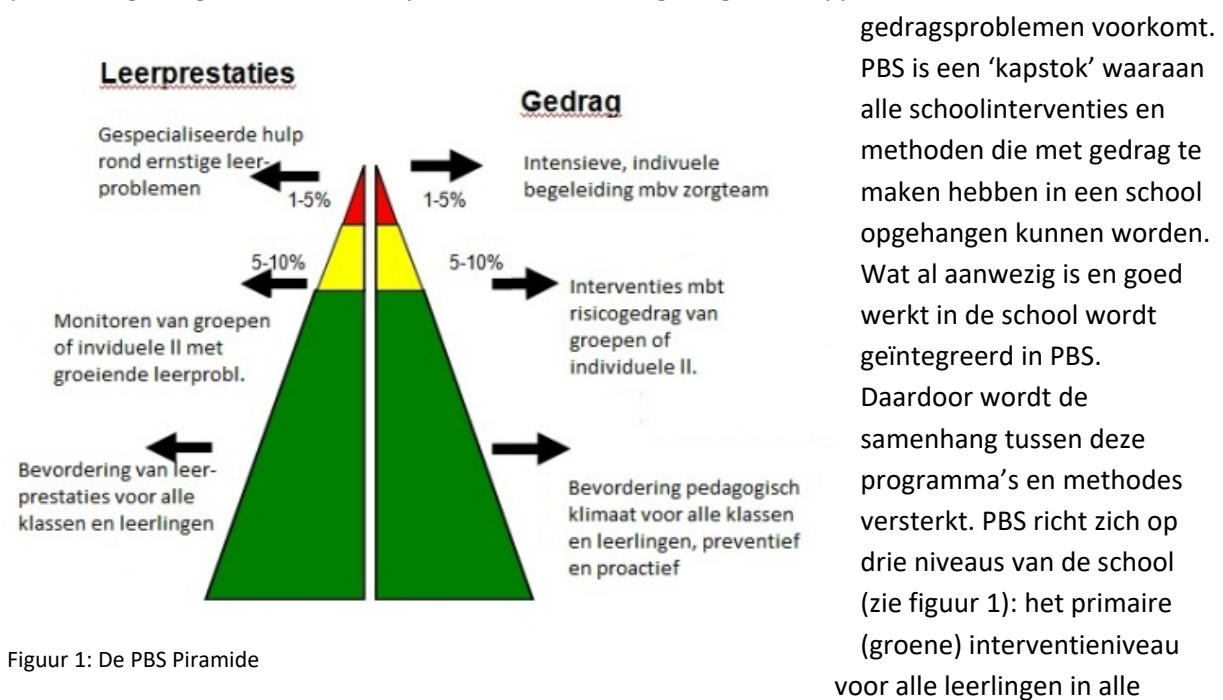
Pijlers ondersteuningsroute

De werkwijze van het ondersteuningsteam wordt gestuurd vanuit 3 pijlers binnen onze school:

1. Positive Behaviour Support

Schoolwide Positive Behaviour Support (SWPBS) is een evidence based systeem dat zorgt voor een geïntegreerde schoolbrede aanpak, gericht op het bevorderen van gewenst gedrag van alle leerlingen binnen de school. Goed gedrag kun je leren!

SWPBS - kortweg PBS - richt zich op het versterken van gewenst gedrag en op het voorkomen van probleemgedrag. Het doel is een positieve, sociale omgeving te scheppen die het leren bevordert en

Figuur 1: De PBS Piramide

gedragsproblemen voorkomt. PBS is een 'kapstok' waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben in een school opgehangen kunnen worden. Wat al aanwezig is en goed werkt in de school wordt geïntegreerd in PBS. Daardoor wordt de samenhang tussen deze programma's en methodes versterkt. PBS richt zich op drie niveaus van de school (zie figuur 1): het primaire (groene) interventieniveau voor alle leerlingen in alle schoolsituaties (80-85%); het secundaire (gele) interventieniveau voor groepjes leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben om gewenst gedrag te kunnen ontwikkelen (5-10%); en op enkele leerlingen (rode gebied) die een intensieve ondersteuning op leer en/of gedragsgebied nodig hebben (1-5%). PBS werkt data gestuurd. Dat betekent dat interventies op alle niveaus voortkomen uit verzamelde data. De school heeft hiervoor een datamanager aangesteld.

2. Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken (HGW) heeft als doel de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding voor alle leerlingen te verbeteren. HGW streeft naar een preventieve aanpak van onderwijs- en ontwikkelingsproblemen door middel van vroege signalering en zo snel mogelijk adequaat handelen (Pameijer, Beukering & de Lange, 2009). HGW versterkt de eigen kracht van leerling, ouders en school door systematische kind- en ouderbetrokkenheid én door de aanpak thuis en op school op elkaar af te stemmen. Dat wat thuis werkt, wordt op school benut, en omgekeerd. De onderwijs- en opvoedbehoeften van leerlingen worden samen met de leerling, school en ouders bepaald: wat heeft deze leerling nodig om een leer/gedragdoel te behalen? En wat zijn de ondersteuningsbehoeften van ouders en docenten om dit te kunnen bieden?

HGW bevat 7 uitgangspunten:

1. De werkwijze is doelgericht: er worden heldere doelen geformuleerd en deze worden periodiek geëvalueerd.
2. Het referentiekader is transactioneel: leerlingen ontwikkelen zich niet in isolement, maar in wisselwerking met hun onderwijsleer- en opvoedingssituatie en hun vrijetijdsbesteding. Kenmerken van de leerling en de omgeving beïnvloeden elkaar wederzijds. Contact met ouders, mentoren en eventuele externe partijen is daarom belangrijk.
3. De onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling staan centraal: wat heeft een leerling nodig om een doel te behalen? Het stellen van deze vraag legt de nadruk op de gewenste aanpak in plaats van op een stoornis.
4. Leraren en ouders doen ertoe, evenals hun ondersteuningsbehoeften: zowel ouders als leerkrachten hebben invloed op de ontwikkeling en schoolprestaties van de leerling. In de onderwijs-ondersteuningsroute wordt de leerling actief betrokken bij de stappen die in de ondersteuning gezet worden. Mentoren, docenten en leden van het ondersteuningsteam gaan met de leerling in gesprek, zodat de leerling mede-eigenaar is van wat gedaan gaat worden en gemotiveerd zal zijn om 'mee te doen'. Leerlingen kunnen zelf veel informatie verschaffen over wat goed gaat, wat minder goed gaat, wat ze willen leren en waar ze hulp en ondersteuning bij nodig hebben. Ze zijn mede-regisseur van hun eigen leerproces. Daarnaast zijn de ouders van de leerling een belangrijke partner voor de school. Zij geven, net als de leerling zelf, mede vorm aan het ondersteuningsproces.
5. Het positieve van de leerling, leraar/mentor, groep/klas en ouders is van groot belang.
6. Het ondersteuningsteam werkt samen met de leerling, docenten, mentor, leerjaarcoördinator en ouders.
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

3. 21e -Eeuwse vaardigheden

Onze 21e eeuw vraagt voor een belangrijk deel om dezelfde vaardigheden als waarom al decennia lang gevraagd wordt: kritisch-, creatief- en probleemoplossend denken, samenwerkend leren, zelfregulering. Tegelijkertijd wordt de focus wel anders en wordt het belang ervan groter. We leven in een maatschappij die voortdurend verandert. Dit vraagt om leerlingen die zich snel kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden en om leerlingen die de kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om in de nieuwe omstandigheden te kunnen functioneren. In de literatuur wordt vaak gesproken over 21e-eeuwse vaardigheden (zie figuur 2). Het Corderius College wil deze vaardigheden inpassen in het schoolbeleid. Deze vaardigheden bevorderen uiteindelijk het eigenaarschap van leerlingen en docenten.

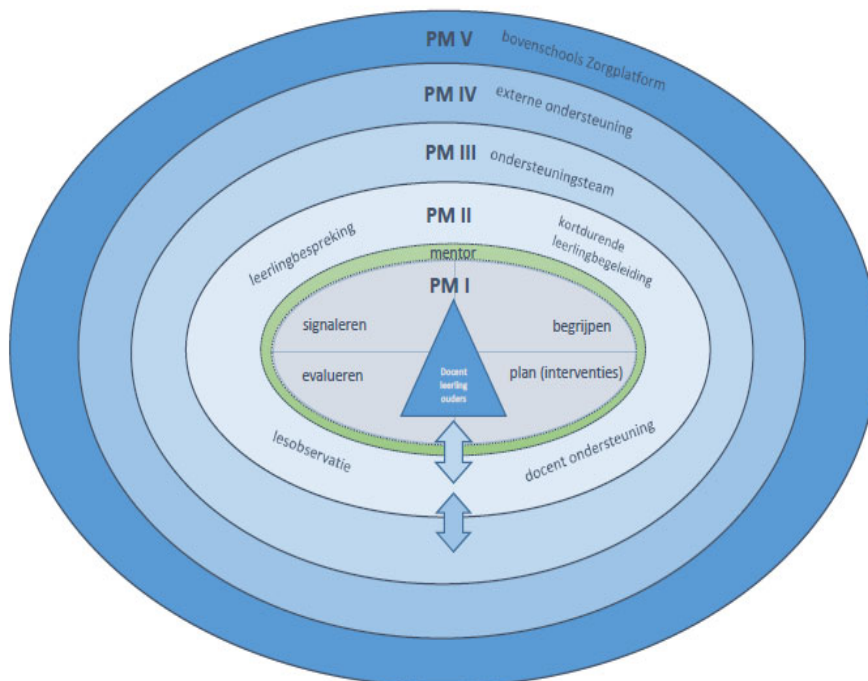

Figuur 2: Overzicht 21-eeuwse vaardigheden

Structuur Professionele Momenten (PM)

Scholen die deel uitmaken van het Samenwerkingsverband V(S)O Eemland hebben hun ondersteuningsstructuur ingericht op basis van 'Professionele Momenten' (PM). In de PM-structuur is vastgelegd welke route doorlopen wordt om de ondersteuning te bieden die leerlingen nodig hebben. De PM-structuur kenmerkt zich door de fasering waarin een ondersteuningsvraag wordt behandeld. Bovendien zijn taken en rollen van docenten, mentoren, coördinatoren, ondersteuningsteam en externe specialisten duidelijk omschreven en gescheiden. Uitgangspunt van de PM-structuur op het Corderius College is de mentor als spil van de geboden ondersteuning en het primaire proces van pedagogisch en didactisch handelen, wat plaatsvindt in de klas. In de PM-structuur van het Corderius College is binnen elk PM-moment sprake van het toepassen van de cyclus van het signaleren, het begrijpen van de informatie, het opstellen van een plan en het evalueren van het plan. Tijdens de evaluatiefase kan besloten worden de ondersteuningsvraag naar een ander PM-moment op te schalen.

In de volgende paragrafen wordt de ondersteuningsstructuur toegelicht.

Figuur 3: PM structuur Corderius College geïntegreerd in de HGW cyclus

PM 0 Intake

Betrokken: intakecommissie en ondersteuningsteam

Intakecommissie

1. Dossieronderzoek alle (brugklas-en zijnstroom) leerlingen en bepaalt onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.
2. Warme overdracht voor alle aangemelde leerlingen.

Ondersteuningsteam

1. Toetst de ondersteuningsbehoefte aan het aanbod in het SOP.
2. Geeft voor de leerling, de ondersteuningsbehoeften aan in het LVS (Magister).
3. Geleidt eventueel door naar PM III.
4. Is eindverantwoordelijk voor het opstellen van een OPP.
5. Bespreekt het OPP met mentor, ouders en/of meerderjarige leerling.

PM I Primaire Proces (klassituatie)

Betrokken: docenten, mentor en leerling en/of ouders

Actiehouder: docent

De lesgevende docent

1. Voert vanuit PM 0 (óf PM III) de afspraken uit t.b.v. ondersteuningsbehoeften van de leerling.
2. Signaleert opvallend gedrag, spreekt de leerling hierover, bepaalt hulpvraag of stelt doel op en kiest passende interventie.
3. Maakt gebruik van collegiale consultatie.
4. Overlegt bij onvoldoende resultaat of niet behaalde doelen met mentor over een aanmelding bij PM II.

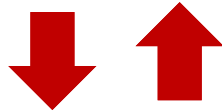

Remedial Teaching

1. Handelt volgens protocol Dyslexie en protocol Dyscalculie.

Mentor

1. Informeert en ondersteunt docenten, daar waar gewenst.
2. Spreekt en evalueert met de leerling en de ouders over voortgang; doelen en afspraken.
3. Rapporteert voortgang en afspraken in Magister.
4. Formuleert hulpvraag in Magister, voor PM II.

PM II Primaire Proces (vervolg)

Betrokken: mentor, leerjaarcoördinator, ondersteuningsteam i.s.m. docenten

Actiehouder: mentor

Voorzitter: leerjaarcoördinator

1. Bespreekt en verheldert de aangeleverde hulpvraag.
2. Bepaalt of hulpvraag opgepakt kan worden binnen de ondersteuning in de klas (terug naar PM I, groene interventies) of dat aanvullende ondersteuning nodig is.
3. Besluit over de aard, uitvoering (wie) en duur van aanvullende ondersteuning op basis van doelen.
4. Er worden doelen en afspraken gemaakt.
5. Mentor en/of leerjaar coördinator doet een terugkoppeling aan docententeam, via een notitie in Magister of in een leerlingbespreking.
6. Bewaakt en bespreekt voortgang doelen en afspraken.
7. Evalueert doelen met ouders en leerling.
8. Bij onvoldoende voortgang of als doelen niet behaald worden, volgt schriftelijke aanmelding in Magister bij PM III.
9. Leerjaarcoördinator registreert aard, frequentie en hoeveelheid hulpvragen en gekozen/uitgevoerde interventies t.b.v. kwaliteitsbewaking en sturing.

PM III Intern Ondersteuningsteam

Betrokken: coördinator Ondersteuning, RT/dyslexiespecialist, orthopedagogen/leerlingbegeleiders, schoolpsycholoog, HB-coaches.

Actiehouder: ondersteuningsteamlid

Voorzitter: coördinator Ondersteuning

1. Verantwoordelijk voor kwaliteitsbewaking van ondersteuningsstructuur binnen de school.
2. Geeft advies t.a.v. ondersteuningsbehoefte bekend vanuit vorige (basis)school of externe hulpverlening.

3. Geeft zo nodig, advies aan leerjaarcoördinator t.a.v. gestelde hulpvraag van leerling en/of mentor/docent óf
4. Bepaalt of eventuele ondersteuning intern of extern opgepakt moet worden.
5. Biedt kortdurende ondersteuning aan, voor docent, mentor en/of leerling.
6. Stelt een OPP op.
7. Bespreekt inzet en voortgang van OPP.
8. Geleidt door naar externe hulpverlening/instanties (zoals wijkteam/LP/GGD).
9. Registreert aard, frequentie en hoeveelheid hulpvragen en gekozen/uitgevoerde interventies t.b.v. kwaliteitsbewaking en sturing.
10. Geleidt door naar PM IV.

PM IV Externe ondersteuning

Betrokken: ondersteuningsteam i.s.m. leerplicht, GGD-verpleegkundige, schoolarts, brugfunctionaris wijkteam; Zorg Interventie Team en evt. medewerkers betrokken wijkteam.

Actiehouder: coördinator Ondersteuning

1. Registreert aard, frequentie en hoeveelheid hulpvragen en adviseert t.b.v. interventies.
2. Bewaakt en stuurt op kwaliteit van uitgevoerde interventies.
3. Bepaalt of aanvraag Zorgplatform gewenst is.
4. Draagt zorg voor adequate dossier- aanlevering.

PM V Zorgplatform

Betrokken: coördinator Zorgplatform, ondersteuningsteam, coördinator Ondersteuning

Actiehouder: Zorgplatform

1. Aanmelding wordt compleet ingediend bij het Zorgplatform.
2. Zorgplatform gaat in overleg met de school.
3. Zorgplatform en school besluiten tot advies voor de school, dan wel tot observatieplaatsen/doorgeleiding VSO/TLV.
4. School bespreekt advies met ouders, n.a.v. het gevoerde overleg school en Zorgplatform.
5. Opvolging en terugkoppeling van advies en besluit aan betrokkenen (terug naar PM III-IV)

Aannamebeleid en specifieke deskundigheid

Voor plaatsing in alle klassen (inclusief de masterclass en instroom in hogere leerjaren) gelden onderstaande criteria voor alle nieuw aangemelde leerlingen. Voor de Intermezzo klas gelden aanvullende criteria.

- De leerling heeft vanuit het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs of het speciaal (voortgezet) onderwijs het advies voor regulier voortgezet onderwijs gekregen.
- Het niveau advies vanuit het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs of het speciaal (voortgezet) onderwijs is minimaal vmbo-tl.
- Het niveau waarop de leerling wordt aangemeld sluit aan bij het advies van de aanleverende school.
- De leerling is geschikt voor het regulier voortgezet onderwijs en is gemotiveerd om onderwijs te volgen op het Corderius College.
- De leerling is in staat zich te voegen naar de schoolregels van het Corderius College.
- De leerling is in staat om zelfstandig deel te nemen aan de lessen.
- De leerling is in staat om volledige lesdagen te volgen.
- De leerling is in staat zich zelfstandig door de school en van lokaal naar lokaal te begeven.
- De veiligheid van de leerling, medeleerlingen en medewerkers kan gegarandeerd worden met plaatsing van de leerling.
- De leerling is in staat om samen met klasgenoten op de fiets naar het sportveld en de sporthal te gaan.

Cognitief/didactisch	Specifieke deskundigheid
Advies van de basisschool	Vmbo-tl of hoger
Leerachterstanden	Leerachterstanden zijn ter beoordeling door de intakecommissie. Specifieke ondersteuning door de Remedial Teacher, maximaal 6 bijeenkomsten, onder lestijd.
Leerlingen zonder beheersing van de Nederlandse taal	Geen specifieke deskundigheid aanwezig. Advies om aan te melden bij Taalcentrum van Het Element.
Leerlingen met een achterstand in de beheersing van de Nederlandse taal	Ja, mits het taalniveau gelijk is aan het vereiste referentieniveau van de opleiding waarvoor de leerling wordt aangemeld. Geen specifieke deskundigheid aanwezig.
(hoog)begaafd	Ja. Aanwezige ondersteuning: <ul style="list-style-type: none"> - Masterclass (ter beoordeling aan de intakecommissie Masterclass) - Hoogbegaafdheidscoach (individueel) - Talentpas (individueel of in kleine groepjes) - Ontdekmodules binnen een flexuur en buitenschools - U-Talentprogramma (selectie) - Cursus Executieve Vaardigheden (groep)

Leerproblemen	Specifieke deskundigheid
Leesproblemen en dyslexie	Zie protocol dyslexie

Rekenproblemen en dyscalculie	Zie protocol dyscalculie
DCD en dyspraxie	Ambulante begeleiding cluster 3 (De Kleine Prins). Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 3 en orthopedagoog.

Leerhouding	Specifieke deskundigheid
Taakgerichtheid Aandacht en concentratie Motorische onrust en hyperactiviteit Motivatie Planning en organisatie	Gedurende het schooljaar aanwezige ondersteuning: <ul style="list-style-type: none"> - Lesobservatie - Dossieronderzoek - Inventarisatie onderwijsbehoeften - Gesprek leerling, mentor en ouders, ondersteuningsteamlid - Docent coaching - Kortdurende begeleiding (maximaal 10 weken)

Sociaal emotionele ontwikkeling	Specifieke deskundigheid
Faalangst	Faalangstreductietraining
Teruggetrokken gedrag	Oplossingsgerichte gespreksvoering, lesobservatie
Beperkte beheersing sociale vaardigheid	Sociale vaardigheidstraining
Sociale normen en regels worden overschreden, accepteert correctie	Lesobservatie, oplossingsgerichte gespreksvoering
Sociale normen en regels worden overschreden, accepteert geen correctie	Geen ondersteuning of deskundigheid aanwezig
Hechttingsproblematiek	Geen ondersteuning of deskundigheid aanwezig
Problemen binnen de sociale communicatie	Ondersteuning coach in eerste en eventueel tweede leerjaar, maximaal lesuur per week, afhankelijk van de onderwijsbehoeften. De intakecommissie beslist over de inzet, intensiteit en duur van de ondersteuning.
Problemen met emotieregulatie	Ondersteuning coach in eerste en eventueel tweede leerjaar, maximaal lesuur per week, afhankelijk van de onderwijsbehoeften. De intakecommissie beslist over de inzet, intensiteit en duur van de ondersteuning.

Fysieke beperkingen	Specifieke deskundigheid
----------------------------	---------------------------------

Visueel (slechtziend)	Ambulante begeleiding cluster 1 (Bartiméus) De leerling dient zelfstandig deel te nemen aan de lessen.
Visueel (blind)	Geen deskundigheid aanwezig.
Taal- en spraakprobleem	Ambulante begeleiding cluster 2 (Kentalis) Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 2 en orthopedagoog.
Auditieve beperking (slechthorend)	Ambulante begeleiding cluster 2 (Kentalis) Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 2 en orthopedagoog.
Auditieve beperking (doof)	Ambulante begeleiding cluster 2 (Kentalis) Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 2 en orthopedagoog. De leerling dient zelfstandig deel te kunnen nemen aan de lessen.
Motorische beperking	Ambulante begeleiding cluster 3 (De Kleine Prins) Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 3 en orthopedagoog. De leerling dient zelfstandig deel te kunnen nemen aan de lessen.
Mobiliteit: rolstoelafhankelijk maar zelfredzaam	Ambulante begeleiding cluster 3 (De Kleine Prins) Lift en invalidentoilet aanwezig. Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 3 en orthopedagoog. De leerling dient zelfstandig deel te kunnen nemen aan de lessen.
Mobiliteit, rolstoelafhankelijk, hulp nodig	Geen deskundigheid aanwezig.
Mobiliteit: ondersteuning bij lopen (krukken)	Ambulante begeleiding cluster 3 (De Kleine Prins) Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 3 en orthopedagoog.
Langdurig ziek	Ambulante begeleiding cluster 3 (De Kleine Prins) Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 3 en orthopedagoog. De leerling moet in staat zijn om volledige lesdagen te volgen.
Andere fysieke, medische problematiek	Ambulante begeleiding cluster 3 (De Kleine Prins) Na aanmelding inventarisatie van de onderwijsbehoeften door ambulant begeleider cluster 3 en orthopedagoog. De leerling moet in staat zijn om volledige lesdagen te volgen. De leerling dient zelfstandig deel te kunnen nemen aan de lessen.

Aanpassingen i.v.m. algemene dagelijkse behoeften	Aanwezige faciliteiten/ specifieke deskundigheid
Eten/drinken	Zelfstandig uit te voeren
Toiletgang	Er is een invalidentoilet aanwezig

Stoel/Tafel	Er is geen aangepast meubilair aanwezig
Ruimte	Er is geen ruimte aanwezig
Bed	Er is geen bed aanwezig
Time out plek	Er is een time out plek aanwezig. Leerling dient zich te voegen naar de afspraken over gebruik time out plek
Medicatieverstrekking	Medicatie kan niet verstrekt worden
Medische handelingen verrichten	Medische handelingen worden niet verricht
Topsporters	In overleg met topsport coördinator kan het lesprogramma aangepast worden.